

[Margrete Auken]

ketingsmedlemmer og på pressen og konstaterer en temmelig voldsom overreaktion. Skidt nu med pressen, det er jo ikke så usædvanligt. Visse folketingsmedlemmers hys ser jeg heller ikke nogen grund til at blive overrasket over, men ministeren bar sig mildt sagt lidt overdrevent ad. Det er da forståeligt, at man bliver sur over at være blevet holdt for nar. Men konsekvensen er ikke skænderier med generaldirektøren for åbent tæppe, selv om underholdningssværdien var rimeligt høj. Mange af de deraf følgende reaktioner har været endnu mere overdrevne, som f. eks. svaret til hr. Grove den 8. oktober 1980, hvor ministeren direkte antyder, at nu skal P&T lægges ind under den ministerielle departementale justits med alt, hvad det indebærer af centralisme og embedsmandsvælde.

Ministeren burde naturligvis enten have suspenderet sin topembedsmand, hvis han ikke havde tillid til, at han kunne magte problemerne, eller også have givet ham støtte. Ikke nødvendigvis den støtte, generaldirektøren selv bad om; de planer, som vi har fået præsenteret i udvalget, er ikke uproblematisk, og de egner sig i hvert fald ikke til at løse nogen af de akutte vanskeligheder. Men en ministeriel opbakning til, at man kunne komme til bunds i problemerne, og at de kunne klares, så P&T igen blev et godt væsen, der levede op til den målsætning, vi næsten alle er enige om at det skal have.

Nu har vi fået denne debat i dag, og den er jo lidt underlig, for vi ved alle rystende lidt om, dels hvad der sker på P&T, og hvor problemerne ligger, dels og især, hvad man skal gøre ved dem. Derfor bliver hele debatten til en avanceret legen tampen brænder, hvis den da ikke aldeles forfalder til, når man alligevel ikke ved, hvem der skal have skylden, at benytte lejligheden til at overfalde dem, man har politisk gavn af at hænge ud.

Jeg foretrækker at blive ved gådegætteriet – vi har jo alle lyst til at forsøge os som detektiver. Jeg har naturligvis også et par bud. Det første er, at der ikke er én, men en hel række skæve forhold, som har skabt den situation, vi er i nu. Der er ingen tvivl om, at P&T i dag er en dårligere arbejdsplads, end det før har været, og at der heri selvfølgelig er en væsentlig årsag til problemerne. Vi kender vanskelighederne overalt hos de offentligt ansatte, fordi lønningerne halter

uhjælpeligt bagud. Dertil kommer særlige omstændigheder i P&T. Befolkningen er som nævnt utilfreds, og det gør arbejdspladsen dårligere, selvfølgelig.

Den nye og progressive form for medbestemmelse, der skulle have gjort arbejdspladsen mere demokratisk, har endnu ikke haft mulighed for at komme til at virke. Dette sidste skærper de konflikter, som naturligt melder sig i en tid, hvor der sker store forandringer, og hvor arbejdspladsen er i voldsomt opbrud. Hertil kommer, at man forsømmer uddannelsessystemet inden for P&T. Man har stort set kun de almindelige grunduddannelser, hvorimod de nødvendige videreuddannelser af personalet står i stampe. Folk bliver i ét væk sat til at varetage opgaver, de ikke er uddannet til. Man må tage meget mere hensyn til de ledelsesproblemer, der er, hvor en stor virksomhed skal fungere.

Alt dette er generelt. For arbejdspladserne uden for Københavns postterminal kommer dertil den belastning af arbejdsmoralen, at de ekstra ressourcer, som terminalen har krævet, uden videre trækkes fra de andre. Det har en række skadelige virkninger, men man kunne i hvert fald have undgået megen utilfredshed, hvis det var blevet alle ansatte tilladt at få arbejdspræstationsaftaler, så der var en vis beskyttelse mod alt for vilkårlig udnyttelse af arbejdskraften. Hvad i alverden er dog grunden til, at man har nægtet andre medarbejdere sådanne aftaler?

Og så til smertensbarnet postterminalen. Nu er diskussioner om fortidens synder sjældent særlig frugtbar – disse skænderier om, hvem der havde ret – og da næppe nogen her tør foreslå, at vi skrotter hele herligheden, er det vel absurd at diskutere, om den skulle have været lavet. Den er lavet, nu ligger den der.

Men selve det, at den ligger der og ligner en skandale, kan i hvert fald tjene til skræk og advarsel fremover. Vi kan nu se, hvor utroligt svagt og sårbart samfundet bliver, når vigtige funktioner dels centraliseres stærkt, dels udleveres til højt kompliceret teknik, som få kan overskue, men bare en enkelt kan få til at bryde helt sammen. Der har været rygter om sabotage på terminalen. Jeg aner ikke, om rygterne taler sandt, det er også lige meget. Men læg mærke til, at bare en enkelt næsten kan lamme livsvigtige funktioner med den form for teknologi. Vi får